

TABIVERE PÕHIKOOI
9. klass

Kusti Künnap

JALGRATTAKOOLITUSE VIGURSÕIDURAJA ELEMENTIDE TEGEMINE

Loovtöö

Juhendajad Airi Kahar, Toomas Marga

Tabivere 2021

SISUKORD

JALGRATTAKOOLITUSE VIGURSÕIDURAJA ELEMENTIDE TEGEMINE	1
SISUKORD	2
Sissejuhatus.....	3
Liikluskasvatuse kord	4
Liikluskasvatuse kord Eestis	4
Liikluskasvatuse kord Tabivere põhikoolis.....	4
Jalgrattakoolituse elemendid.....	5
Numbritahvlid	5
Kaldtee	5
Kõrguslatt ja tugipostid	5
Rajalaud	5
Elementide valmistamine	6
Numbritahvlid	6
Kaldtee	6
Kõrguslatt ja tugipostid	6
Rajalaud	7
KOKKUVÕTE	8
Kasutatud kirjandus	9

SISSEJUHATUS

Loovtöö eesmärk on jalgrattakoolituse vigursõiduraja elementide tegemine. Teema on aktuaalne ja tähtis, sest rattaga sõites on sõiduoskus ja ratta tunnetus väga olulised. Meie koolis puudusid vigursõiduraja elemendid. Valisin selle teema, sest mulle meeldib puutöö ja see tundus kõige huvitavam teema.

Loovtöö kirjalik kokkuvõte on jaotatud kolmeks peatükiks. Esimeses peatükis annan ülevaate liikluskasvatuse korrast Eestis ja Tabivere põhikoolis. Seejärel tutvustan elemente ja selgitan, milliseid liikluses ettetulevaid olukordi need imiteerivad. Viimases peatükis räägin eraldi iga elemendi valmistamisest, milliseid tööriistu kasutasin ja millised probleemid ette tulid.

LIIKLUSKASVATUSE KORD

Liikluskasvatuse kord Eestis

Liikluskasvatuse eesmärk on kujundada üksteisega arvestavaid liiklejaid, kellel on ohutu liikumise harjumused, oskus tajuda liikluskeskkonda ning vältida ohustavat liiklemist ja liiklust takistavat liikumist. Teadmised ja oskused toetavad toimetulekut liikluses ja aitavad tagada nii enda kui ka kaasliiklejate ohutuse. Liikluskasvatust viib läbi ennekõike lapsevanem, õpetajad juhendavad lapsevanemaid, kuidas õpetada ohutut liikumist lastele. Liikluskasvatust koordineerib Haridus- ja Teadusministeerium, koolis kavandatud liikluskasvatusalased tegevused peavad olema kirja pandud kooli üldtööplaanis ja kooli õppekavas. Algklassides on liikluskasvatuse sisuks jalakäija ja jalgratturi ohutu liikumine, käitumise ja liikluse toimetuleku õpetamine. Põhikooli II ja III astmes on liikluskasvatuse sisuks erinevate liiklusolukordade selgitamine enda ja teise seisukohalt ning linna ja maapiirkonna teedel ohutu liikumise õpetamine (Riigi Teataja 2011).

Liikluskasvatuse kord Tabivere põhikoolis

Liikluskasvatuse kord on Tabivere põhikoolis läbiv teema, seda käsitletakse eesti keele, kehalise kasvatuse, loodusõpetuses ja matemaatika tundides. Eesmärgiks on õpetada turvalise liiklemise põhimõtteid. Õpilased peaksid omandama oskuse ohutult teistega arvestavalt liigelda jalgratturina ja jalakäijana liikluses. (Tabivere Põhikool õppekava 2018)

JALGRATTAKOOLITUSE ELEMENDID

Numbritahvlid

Numbritahvlite abil on võimalik lihtsalt kontrollida, kas õpilane vaatab eksamiharjutust „koridor“ sooritades üle õla ja suudab tegelikult märgata selja taga toimuvat. Numbreid saab näidata eraldi või siis arvudena. See tagab, et õpilased ei saa numbreid pähe õppida või huupi pakkuda. Numbrid võib asendada kujunditega või piltidega (Õnneleid, Õnneleid 2020: 9).

Kaldtee

Liikluses tuleb tihti ette olukordi, kus jalgrattur peab oskama säilitada tasakaalu kaldpinnal (Nt „lamav politseinik“, tõstetud ristmik). Elemendiga kaldteel saab luua harjutuse, mis imiteerib sarnast olukorda. Maastikuradadele sõitma sattudes on kaldus pinnad täiesti tavaline olukord (Õnneleid, Õnneleid 2020: 11).

Kõrguslatt ja tugipostid

Kõrguslatti abil saame luua olukorra, kui jalgrattateel kohal on paindunud oksad või sõitmist takistab maha langenud puu ja jalgrattur ei saa neist teisiti mööduda, kui peab enda võimalikult alla kummardama tasakaalu ja sõidujoont kaotamata. Kõrguslatti kõrgus peab olema reguleeritav, sest õpilased on erineva pikkusega ja nende kasutuses olevad jalgrattad on erineva kõrgusega (Õnneleid, Õnneleid 2020: 10).

Rajalaud

Jalgrattur peab oskama läbida kitsaid teeribasid tasakaalu säilitades. Selle elemendiga saame sarnaseid olukordi imiteerida (Õnneleid, Õnneleid 2020: 11).

ELEMENTIDE VALMISTAMINE

Numbritahvlid

Kõigepealt lõikasin välja kaks saepuruplaati mõõtudega 300x200 mm, lihvisin ääred (Pilt 1), värvisin plaadid algselt täiesti valgeks ja kui olid kuivad, tegin numbrišabloonid ja kirjutasin punase värviga plaatidele numbrid. Käepidemed lõikasin ümmargusest vineerist (Pilt 2) ja nende sisse väiksed lõiked, kuhu läks plaat sisse ja kruvisin need kindlalt kinni. Kasutasin akutrelli, liivapaberit ja pintsleid.

Pilt 1. Saepuruplaat 300X200 mm

Pilt 2. Käepide

Kaldtee

Lõikasin vineerist välja plaadi mõõtudes 2500x450 mm, lihvisin ääred, lõikasin ääred nurga alla, et jalgrattur saaks mugavamalt peale sõita. Lõikasin vineerist pulga pikkusega 2500 mm, liimisin ja kruvisin selle plaadi pikema serva külge (Pilt 3), et tekiks kaldtee (Pilt 4).

Pilt 3.

Pilt 4. Kaldtee

Kõrguslatt ja tugipostid

Algselt lõikasin välja kaks tugiposti ja kuus saepuruplaati. Kaks neist olid ristkülikukujulised ja neist said tugipostide alused (Pilt 6). Neli detaili olid kolmnurgakujulised, et need toetaksid

kahte vineerist tugiposti. Tugiposti ja saepuruplaatide vahele kinnitasin vineerist klotsid, mis toetaksid veel paremini tugiposte. Mõõtsin välja aluse detaili keskpunkti, kuhu asetasin tugiposti koos kolmnurksete saepuruplaatidega (Pilt 5). Kruvisin need akutrelliga kinni. Tugipostidele puurisin akutrelliga augud. Valmistasin kaks väikest vineerist pulka, millega saab kõrguslati kõrgust reguleerida. Viimaseks tegin kõrguslati.

Pilt 5.

Pilt 6.

Rajalaud

Lõikasin välja vineerplaadi mõõtudega 2500x450 mm. Hoolikalt lihvisin ära kõik ääred ja küljed.

KOKKUVÕTE

Töö teemaks oli jalgrattakoolituse vigursõiduraja elementide tegemine. Töö käigus valmis neli erinevat vigursõiduraja elementi, mida kasutatakse praktilises sõiduõppes Tabivere põhikoolis. Algselt tegin kaks numbritahvli, mõlemal poolel on üks number, millega saab kontrollida, kas õpilane vaatab ülesannet sooritades üle õla. Järgmisena valmis kaldtee, mis õpetab jalgratturit säilitama tasakaalu kaldpinnal. Kolmandaks valmis kõrguslatt ja tugipostid. See imiteerib olukorda, kus näiteks teel on paindunud oksad ja rattur ei saa muud moodi mööda, kui peab alt läbi sõitma. Viimaseks tegin rajalaua, kus rattur saab harjutada sõitmist kitsal teelõigul ja peab säilitama samal ajal tasakaalu. Ma tegin seda tööd üksinda, mistõttu pidin välja valima vaid mõned kindlad elemendid, see annab võimaluse tulevastele loovtöötajatele teha ülejäänud vigursõiduraja elemendid. Loovtöö käigus sain teadmisi liikluskasvatuse korrast Tabivere põhikoolis ja milleks erinevaid elemente vaja on. Tööga olen rahul ja teemavalik meeldis.

KASUTATUD KIRJANDUS

Õnneleid, Jana, Toivo, Õnneleid 2020. Jalgratturikoolituse õpperaja skeemid ja elementide kirjeldamine ning metoodiline juhend nende kasutamiseks. Transpordiamet

Riigi Teataja 2010. Liiklusseadus. <https://www.riigiteataja.ee/akt/117032011021?leiaKehtiv>
28.04.2021

Tabivere Põhikooli õppekava 2020.

<http://media.voog.com/0000/0006/5170/files/Pohikooli%20oppekava%202020.pdf>
28.04.2021